

ИКОНОМИЧЕСКА ИЗВЕСТИЯ

Варна Инженер Златан Бржчков

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ НА:

Търговско-Индустриалната Камара и Стоковата Борса в Варна.

Уредна Редакционен Комитет.

Всичко що се отнася до Икономически Известия се изпраща до Варненската Търговско-Индустриална Камара.

Абонамент	{	Годишен	100 лв.
		Полугодишен	60 .
		Чужбина (годишен)	140 .

Обявление	{	1 стр. 600 лв. — $\frac{1}{2}$ — 300 лв.
		$\frac{1}{4}$. . . 180 , — $\frac{1}{8}$ — 100 .

Занаятчиството и неговите нужди.

(По повод отпуснатия 50 милионен кредит).

Едно от най-първите по численост, а същевременно и най-пренебрегнато до сега съсловие от страна на държавата, е нашето занаятчиство. От освобождението ни насам, държавата е дала сравнително много повече грижи за земеделското и търговско-индустриалното ни съсловия, сир. за двата края на националното ни стопанство, отколкото за неговата среда — занаятчиството. Разумява се, тая държавна политика е произтичала не от никаква преднамереност, а от действителното състояние на стопанските фактори през това време. Земеделието, с своя преобладаващ процент от населението и като основа на стопанския ни живот, винаги се е налагало, пряко или косвено, напълно или отчасти, върху стопанската политика на държавата. Също тъй и индустрията и търговията, макар и с техния ограничен процент, но като фактори от модерно и първоредно стопанско значение, са вземали винаги лъвската част от държавните грижи и привилегии. Само занаятчиството, особно през първата половина на свободния ни живот, през периода на неговото вегетационно и западащо съществуване, не е могло да притегли към интересите си стрелката на държавната политика, както поради липса на интелигентни и влиятелни елементи от своята среда, тъй и поради липса на сплотеност и организация.

Едва към 1895—900 години, когато над разиспаните наши стари еснафи започна да се формира и издига новото ни занаятчиство, държавата се смили да уреди това съсловие по законодателен ред. Ала първите два закона, които тя създаде в 1898 и 1903 г., поради консервативните си начала, се провалиха въ самата среда на занаятчиството, като неотговарящи на неговите нужди и тенденции. Требаваше други мерки, нови начала да се проектират в занаятчиството законода-

телство. Така се създаде в 1910 г. третият „закон за организиране и подпомагане на занаятчите“, който обхвана еднакво, както принципа на свободното сдружаване на занаятчите, тъй и модерните средства за техното подобране — професионална подготовка, кредит, кооператив и пр. Прилагането, обаче, на този закон бе затруднено от много обстоятелства и, преди той да даде своите първи плодове, настаниха войните, които разстроиха в основите цялото ни народно стопанство, а най-вече занаятчиството.

И наистина, никое друго наше производително съсловие не пострада през време на войната толкова, колкото занаятчиството, което трябваше да затвори работилниците си и да отиде под знамената. Докато голема част от индустрията можа без усилия да се нагоди към създаденото от войната положение и да го използува, до като повечето от търговците, макар и мобилизираните, имаха възможност все пак да извършват своята търговия, било чрез съдружници, било чрез свои близки хора, докато, най-сетне, и земеделците оставиха ръководството на своите стопанства на немоилизираните възрастни членове от семейството, жените и старите мъже, то само един занаятчие трябваше да спуснат кепенците на работилниците си и свръх туй да оставят на семействата си, за тех издръжка, всички си спестен капитал, или пък, при липса на такъв, да правят джлгове за сметка на бъдащето . . .

Така, нашето, занаятчиство излезе от войната съвършено разиспано — без средства да поднови изхабения си и извехтял инвентар, без средства да си достави възможности до неимоверност сирови материали и даже, в много случаи, без средства за най-оскъдно съществуване. Едно съсловие, второ по численост и стопанско значение след

земеделското, бе оставено от държава и общество без нужните грижи и подкрепа, подхвърлено на една мизерия, почти единствена в живота на народа ни през първите години след войната.

Разумява се, при това общо бедствено положение и при новите изострени социални настроения на онуй време, нашето занаятчиство не можеше да остане индеферентно към своята настояща и бъдеща съдба. То, както и други сродни нему социални среди, направи решителни стъпки, за да скъжа за винаги с традиционната си затвореност и консерватизъм и да излезе като сплотено и самоорганизирано съсловие с свои специфични социално-икономически искания и интереси. Така се създаде, още на другата година след войната, новия Български занаятчийски съюз, който бързо създаде и обхвана по-големата част от сдруженията на нашите занаятчии и професионалисти.

Между първите и главни задачи на новия съюз бе и грижата да извоюва временна парична помощ от страна на държавата за постръдалите от войната занаятчии. Такава помощ бе отпусната през 1920 год. в размер 20 милиона лева, но тоя кредит едва ороши разгорелите нужди на занаятчиството. По-големата част от него даже се погълна изключително за консервативните нужди на изнемогващите занаятчии, а нуждите на производството си оставаха все открыти и нездадоволени. Затова и съюза поведе борба, ето трета година вече, за отпускането на нов стомилионен кредит, предназначен изключително за подобрането на занаятчийското производство. В тая задача съюза бе твърде много спомогнат и от решенията на конференциите и общите събрания на бюрата на търговско-индустриалните камари, които, след обстойно проучване на въпроса, неколкократно съ настоявали за отпускането на занаятчийски кредит. Най-сетне, такъв кредит, както е известно на читателите ни,

е вече разрешен от Министерския съвет, но в размер наполовина намален, т. е. само 50 милиона лева. Тая сума, както се признава от всички, е недостатъчна за едно многочислено съсловие, каквото е занаятчийството, и за едини нужди, каквито съзанаятчийските. Но, както са заявили министрите г-да Ал. Цанков и Бобошевски, 50 милионния кредит ще биде тепърва увеличен, след като се изпита ефекта и резултата от неговото пласиране.

Първата задача, прочее, която предстои на занаятчийските сдружения и техния съюз е, да намерят най-рационалния начин за пласирането на заема, т. е. начин, по който и последния негов лев да послужи за възстановяването и засилването на производството. Само така един кредит — бил той занаятчийски, индустриски или земеделски — заслужава напълно да биде отпущен и впоследствие, според нуждите на производството, да биде постепенно увеличаван. Така и държавата ще се приучи да биде погрижлива, пресметлива и по справедлива в грижите си към разните отрасли на народното стопанство, а последните — да бъдат по-определенни и основателно настоятелни в своите искания. Но за всичко това се изисква, особено от Българския занаятчийски съюз, да употреби всички усилия за всестранното проучване на нашите занаяти, на техното сегашно състояние, в всичките им отрасли, на техните действителни икономически и социални нужди, на средствата и мерките, които днешното време и науката изискват и които трябва да се приложат за занаятчийското закрепване и преуспяване. Само така занаятчийството ни ще се издигне като обособено съсловие, с пълно разбиране на своите легитими интереси и с солидни позиции и авторитет в общия стопански живот на страната.

Борис Санджев

Птицевъдството у нас.

България има всички естествени условия, за да издигне мощно своято производство. Земеделието се намира още на такава степен на развитие, че при едно рационално производство, продуктивността му може да се увеличи многократно. Индустрията увеличава приходите си и поевтиява главните си продукти, чрез грижливо използване на второстепенни продукти. Германската химическа индустрия засяга право място в света именно затова, понеже

намира употребление и на най-малкия второстепенен продукт. Датското земеделие се е издигнало като образцово в света, понеже е усъвършенствувало всичките клонове на земеделието. Също така, както индустрията използва и най-малката прашинка от второстепенните продукти, и земеделеца трябва да се грижи да развие всичките клонове в неговата област.

Птицевъдството в България стои на едно много низко стъпало. Селянина не се грижи никак или много малко се грижи за птиците си даже много често птиците в България носят по джуджетата, понеже нямат кокошарник. Кокошката е изложена през лятото на джудж и вятър, а през зимата на студа. Последствието от това е, че в България нямаме истински месести птици и че яичарското производство е много по-малко, отколкото би мог-

ло да биде. Птицевъдството е един второстепенен доход за селянина, който му причинява малко труд и почти никакви разноски. През поголямата част от годината, кокошката сама си търси храна; тя има нужда от малко храна само през зимата и един малък кокошарник. Това е всичко, което трябва да се даде на кокошката. Една кокошка струва в страната около 15—20 лв. и снася годишно около 80 яйца. Вложениия капитал и разносите за издръжка съз минимални, а ползата е трайна и голяма.

В България, селянина обръща малко внимание на кокошката, като мисли, че то е женска работа, но и жената се грижи малко за птиците. Въпреки това, птицевъдството е пак едно богато доходно перо. Това са забелязали най-напред в Дания. Една малка статистика показва това най-добре:

Дания:

Год.	Население:	Повърхнина:	Число на кокошките:	Износ на яйца: Вагони по около 150,000 яйца:
1888	2,160,150	43,017	4,592,224	707 вагона
1903	2,549,540	.	11,555,332	3,313
1911	2,757,076	.	11,815,783	3,026
1916	2,921,362	.	12,287,759	3,360
1921	3,267,831	.	17,853,000	3,596

В Дания се падат на един жител $5\frac{1}{2}$ кокошки.

Цифрите за България са, както следва:

Год.	Население:	Повърхнина:	Число на кокошките:	Износ на яйца: Вагони по около 150,000 яйца:
1911	4,337,513	96,345	7,811,642	2,000 вагона
1922	4,861,439	103,189	около 6,300,000	776

В България се пада на един жител $1\frac{1}{4}$ кокошка.

С малко усилия, птицевъдството в България може пак да се докара в същото положение, както през 1911 година, с което пак може да се постигне един излишък за експорт от 2000 рагона, които днес имат стойност: 1,200,000 английски лири, равни на 600 милиона лева.

Това ще рече едно увеличение на приходите на земеделското стопанство с 600 милиона лева, като второстепенен доход, който докарва грамадни суми чужди валути в страната и големи доходи на държавата за мита и данъци и това е една сума, която заслужава да се заинтересуват всички компетентни фактори при това.

Дания скоро ще види, че птицевъдството не е "ханса работа", но че е един извор, който може да се използува с малко труд и разноски. Дания, която не е ни на половина по големина като България, и която има $\frac{1}{4}$ по-малко население от България, има три пъти повече кокошки и снася пет пъти повече яйца, отколкото България. Тези циф-

ри трябва да ни позамислят малко.

При това, качеството на датските яйца е значително по-хубаво от това на българските, понеже там се отглеждат само птици, които носят големи яйца и постоянно се подобряват расите. Датските яйца се купуват и продават по тежест и затова селянина има интерес да снасят кокошките му едри яйца. В повечето случаи селяните са организирани в кооперации, които събират редовно яйцата и които отговарят пред експортъра по отношение на качеството и преснотата на яйцата. Всеки селянин си има едно малко гумсно печатче с зарегистрираната марка на неговата коопeração и под нея неговия членски номер и този печат той поставя на своите яйца. По този начин и по-късно може да се установи, кой е доставял спекулирани или лоши яйца и такъв е длъжен, според уставите на кооперациите, да плаща големи глоби, понеже компрометира кооперацията. Ний не искаеме да кажем, че всичко това трябва и мо-

же да се въведе и в България. То не е нужно за сега, но то показва само, до каква степен на развитие е достигнала датската яичарска търговия. Не е трудно, обаче, да се разясни на селяните, че птицевъдството е една ценна второстепенна работа, носяща печалби и да се убедят, че кокошката трябва да има един малък кокошарник, който да я предпази от вятър, джжд и студ и че през студеното годишно време трябва да дава малко храна на кокошката и пр. Правителството би трябвало да вземе мерки против върлуващите през последните години болести по птиците. В областта от Ишиклар до Провадия и от Ямбол до Пловдив, върлюващие през последните две години силно холерата по птиците, без да беше предприето нещо особено против това. Много важно било за сега да се поощри развъждането на местните птици, като се забрани износа на живи птици за 1 или 2 години, докато се достигне най-малко по-ранното число на птиците. През последните години се изнасяха около 1/2 милион кокошки за Цариград и Марсilia. Не трябва да се забравя, че изнеселата птица е изгубена вече за стопанството. Днес за една кокошка се получава около 20 лева и това е еднократен приход. Оставящата в страната кокошка докарва чрез своите яйца годишно 80 лева, което е четири пъти повече и при това и самата кокошка си остава в страната.

Но и селянина има интерес само тогава да отглежда птици, когато получава скотовътна цена за яйцата си. България не може да консумира производствените в страната яйца. Според дадените числа, днес трябва да има в България един излишък от около 1500 вагона яйца. Но колкото повече е обременен износа чрез износни мита и такси, толкова по-малко получава селянина за своите яйца, така щото и това не трябва да се изпуска из пред вид, щом като се иска да се насърдчи птицевъдството.

Факт е, че според седмичните укazатели на пазарните цени, яйцата, наред с доматите, са относително най-ефтиния хранителен продукт. 18 яйца развиращи се на 1 кг., днес струват 21.60 лева. Няма подобен хранителен продукт, който да е толкова евтин. При това, артикула в никой случай няма да поскъпне чрез насърдчение на износа, понеже именно чрез експорта се дава възможност за събиране яйца в страната и от събираната стока експортната търговия отделя най-мал-

ко 40—50% яйца, които са добри и здрави, но които не могат да поддържатъ дългия транспорт до странство. Един увеличен износ докарва и по-голями количества яйца за местна консомация. Това е едно старо правило, което винаги се поддържа.

Рако.

Корпорацията е броела минулата година всичко 77 члена. През годината са се отписали 16 члена, а са записани нови 36 и днес тя има всичко 97 члена.

Борсата е работила през изтеклатата година с 6 души посредници. Тази година приети са още три такива, така че стават всичко 9 души.

Борсата е имала през изтеклатата година персонал: 1 и. д. секретар, 1 анализатор, 1 ръзимен и 2 кантардии. Назначен са били през годината 2 стражари — пазачи на стиковете и вагоните, от които единия по бюджет а другия с издица. Управлятелният съвет помоли събирането да даде съгласието си за назначаването на още един подсекретар, 2 кантардии и 1 стражар, от които борсата има голема нужда. Събирането даде съгласието си.

В борсата също постъпили през годината 8 заявления за арбитраж, които са разрешени от помирителния съд на борсата и решението са били изпълнени.

Бюджета, както е бил утвърден от събирането през изтеклатата година, възлизал на 1808792 лв. приход и толкова разход. Обаче, както се видя по-после от доклада на проводителя съвет, постъпил е на приход всичко лева 1650147.18 и е изразходвано всичко лв. 1,449,932.20 или с един излишек в прихода от 200,147.98. Съгласно решението на управителния съвет, внесени са от този излишек в Народната банка за фонда „постстройка здание на борсата“ 100103 лв. и оставени са за приход в новия бюджет 100103.95. С сумата 100104.03 лв. фонда за постройка здание на борсата е достигнал внушителна цифра 4,762,200.63 лева, т. е. около половин милион.

В Варненското пристанище пристигнали са всичко 8056 вагона от които 2445 вагона зимница, 85 вагона ръж, 2321 вагона царевица, 527 вагона ечемик, 137 вагона овес, 29 вагона просо, 217 вагона фий, 5 вагона рагица, 54 вагона тиквено семе, 120 вагона леща, 1224 вагона боб, 9 вагона къклица, 753 вагона брашно и 129 вагона трици. От тия пристигнали вагони продадени са били в борсата всичко 2890 вагона, а другите 5166 са били срещу аливерта и за местна консомация, пристигнали направо до стопаните.

Сравнително пристигащата от предишната година, има едно увеличение от 1516 вагона, цифра доста внушителна, като се има пред вид малкия район на окръга.

Цените на храните са били средно следните:

Из Стоковата борса в Варна.

Общо годишно събрание.

На 10 того в 3^{1/2} часа след обед се състоя редовното годишно събрание на Варненската стокова борса в помещението на същата. Събирането се откри и председателствува от подпредседателя г. Кръстю Петков.

След проверка на присъствуващите членове, председателствующия г. К. Петков предложи, събирането да почете паметта на покойния Михтил Ст. Пейчев, член на управителният съвет и председател на борсата. Всички присъствуващи станаха на крака и почетоха паметта на покойника, след което се пристъпи към дневния ред.

Председателствующия г. К. Петков прочете доклада на управителния съвет.

Съзнавайки важната длъжност, с която се е нагръбил и имайки винаги присърце делото на борсата, управителният съвет е работил с най-големо внимание, като е полагал всички грижи и старания за добрия ред и за преусъпяване на делото.

През отчетната година управителният съвет е имал всичко 19 заседания с 79 решения, а корпорацията 8 изважнредни общи събрания, в които са избрани и изпращани в София две делегации по въпроса за новия гербов налог, за конференцията на Висшия стопански съвет по въпроса за насърчение износа на зърнените храни и др., както и за изменение на правилника.

Новия правилник на борсата, одобрен в изважнредното общо събрание на 6 юни т. г. е бил изпратен в скотовътното министерство на утвърждение. Министерството е утвърдило правилника с изключение на чл. 13 п. А, като оставя всички излишък през отчетната година да се внася за фонда: постройка здание на борсата. Управлятелният съвет в заседанието на 28.VII.1013 год. реши да погуби правилника в министерството с молба да остави първата му ведка, я или с поправка да остане 50% от излишъка за приход и 50% да се внесе за фонд постройка на здание. Тази поправка е утвърдена вече.

	Зимница лева:	Ржж лева:	Леща лева:	Кукуруз лева:	Еchemик лева:	Овес лева:	Просо лева:	Фий лева:	Боб лева:
Август 1922:	575	44	415	—	—	520	—	436	10
Септемврий	542	03	—	625	—	484	—	426	12
Октомврий	554	69	401	50	579	16	379	392	19
Ноемврий	561	25	410	—	575	—	372	21	391
Декемврий	534	93	401	—	732	50	347	68	376
Януари 1923:	548	61	425	—	803	33	412	40	391
Февруари	584	90	450	—	914	—	470	07	400
Март	574	55	440	—	1017	—	458	90	426
Април	550	79	—	—	—	—	383	86	393
Май	500	93	360	—	—	—	346	21	380
Юни	417	50	—	—	—	—	212	50	—
Юлий	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Тази година имаме много добра реколта на царевица и боб и средна на зимницата. Предвид обаче високите вътрешни цени, износа ще бъде слаб. Покачването реалната стойност на нашия лев и спадането на храните в чужбина — ето двете главни причини за спадането на нашия износ. И ако не настъпи тъй или инж благоприятна промена в положението, в варненското пристанище едва ли ще пристигне количество на вагоните тази година, което е пристигнало през миналата.

По причина смъртта на член от управителния съвет Михаил Ст. Пейчев и съгласно чл. 35 от правилника, управителния съвет е поканил подгласника да заеме мястото на починалия. Обаче, тъй като подгласниците г. К. Карагеоргиев и Хр. Капитанов са получили през избора еднакво количество гласове, (по 21) теглил се е жребий, който се паднал на г. К. Карагеоргиев. Освен това теглил се е още жребий и за двама членове на управителния съвет, съгласно чл. чл. 30 и 45 от правилника, вследствие на което излизат г. г. П. Ранков и Ив. Минев от управителния съвет и г. г. Ангел Бояджиев и Буко Ашер от проверителния съвет. Бместо тия излезли членове, както ще се види по нататък, събранието избра нови. Избраха се също и членове за по-мирители.

След като г. К. Петков прочете доклада си, г. Иван И. Червенков, член на проверителния съвет, прочете доклада на последния. Проверителния съвет проверил сметките за операциите по прихода и разхода на борсовата каса за бюджетното упражнение от 1 август 1922 г. до 1 август 1923 г. Той е намерил че всички сметки съд водени верно и че за всичките изразходвани суми има редовни оправдателни документи. Според приложената към доклада подробна равносметка, имало

е приход 1,650,147.18 лева а разход 1,550,043.23 лв. т. е. с чист излишок от 100,103.95 лв. които съд за записване на приход по бюджета за 1923—1924 год.

След прочитането на доклада си г. Червенков запита председателствующия г. К. Петков, какво е станало с подаденото до борсата и подписано от 22 нейни членове заявление в свръзка с избиране заместник на покойния М. Ст. Пейчев, по силата на чл. 24 от правилника на борсата, който член гласи: Дневния ред на общите събрания може да се попълни по писмено предложение, подписано поне от $\frac{1}{5}$ членове на корпорацията и подадено на Управителния съвет преди откриването на първото заседание. Председателствующия г. К. Петков прочете въпросния чл. 24, след което прочете и заявлението.

Заявителите са на мнение, да се избере от настоящето събрание нов член заместник на покойния М. Ст. Пейчев, член на управителния съвет, а не да се взема за тъжъв един от подгласниците. Те мотивират мнението си с това, че днешното събрание е годишно и то може и трябва да вземе скъпвото решение за нов избор, понеже въпроса е от капитално значение за бъдещето на корпорацията. В то съдишно събрание вземат участие повече членове, отколкото в събранието, кое то е избрало подгласниците и избрали подгласник г. Карагеоргиев, с малкото гласове, които е тогава получил (21) едва ли може да представлява 97 души — десните членове на борсата. Много от новите членове не са имали преди възможност да гласуват през избора, защото не са били членове на корпорацията; но днес те са нейни членове, и ще бъде несправедливо, ако не им се позволи да си кажат и те думата по упражнението на същата тази корпора-

ция, на която те дават живот. При това чл. 35 на правилника може да се разтълкува така, че да допуска в дадения случай събранието да избере нов заместник, както се иска от заявителите. Така, че заместник замест на управителния съвет замест на излизашите такива, да се изберат трима. В тая смисъл се изказаха по въпроса членовете г. г. Ив. И. Червенков, Янко К. Ценков и Хр. Капитанов, които подкрепиха становището, изложено в поменатото заявление. Напротив, членовете г. г. П. Ранков, К. Петков, Ал. Петрович, Д-р Ив. Екимов и др., които говориха също по въпроса, изказаха се против мислите и гледищата, изразени в въпросното заявление, и против доводите на говорилите по преди членове по този въпрос. Те удобриха решението на управителния съвет за избиране по жребие един от подгласниците г. г. Карагеоргиев и Хр. Капитанов за заместник на покойния М. Ст. Пейчев, понеже това решение е взето в съгласие с чл. 35 на правилника на борсата, който член гласи: „в случай, че некой член от управителния съвет по една или друга причина престане да бъде такъв, то неговото място заема този, който получи най-много гласове при избора. В никой случай, обаче, ако нема получени поне $\frac{1}{5}$ от гласовете, в такъв случай се свиква общо изваждено събрание и се произвежда нов избор.“ А в тая случай подгласниците са получили повече от една трета от гласовете, понеже гласували са тогава всичко 54 членове, а те са получили по 21. Борсата не може да върши беззакония, против които тя се борила през всичкото съществуване и които са несъвместими с простижа и достоинството на нашето търговско съсловие. При това, борсата не е напълно автономно учреждение и тя едва ли може да си позволява да взема решения, които да обосновава с различно тълкуване на правилника. Председателствующия г. К. Петков съобщи, че съгласно чл. 35 от правилника управителния съвет е бил длъжен да покани един от двамата подгласници да заеме мястото на починалия М. Ст. Пейчев. Понеже и двамата подгласници са получили през избора еднакво количество гласове, теглил се е жребий, който се паднал на г. К. Карагеоргиев. Следователно, г. К. Карагеоргиев е законния заместник на М. Ст. Пейчев. Г. Петков предложи на събранието да удобри решението на управителния съвет, с което едновременно то ще изкаже доверие и на самия

Управителен съвет. Събранието гласува и с большинство чл. бри решението на Управителния съвет относително заместването на покойния М. Ст. Пейчев, член на Упр. съвет с г. К. Карагеоргиев, подгласник, с което се приключиха дебатите по този въпрос.

След това, председателствующия г. К. Петков предложи на гласуване и удобрение борсовите такси а именно:

1. от членски такси от членовете на борсовата корпорация по 500 лева годишно (чл. 13 буква б).

2. от такси за пристигналите вагони във Варна и района ѝ с всички видове зърнени храни, фуражи, маслодайни семена, варива, брачна и трици по 25 лева на вагон, плащани от получателите на стоки (чл. 13 буква в).

3. куртаж от купувачите 0·50% върху стойността на сключечи є чрез борсовите посредници сделки за покупко-продажби на стоки, поменати в горния п. 2 (чл. 70).

4. да се дава 70% от събрания куртаж за възнаграждение на борсовите посредници (чл. 70 а).

5. да се внесат 20% от куртажа на текуща лихвена сметка в Българската народна банка за фонд „постройка здание на борсата“ (чл. 70 б).

6. 10% от куртажа да остане в приход на борсата (чл. 70 в и 13 г).

7. от продажба на борсовия бюллетин на членовете на борсовата кооперация по костуметата му цена с обгърбването по 2·50 лева листа (чл. 13 д.).

8. от абонамент на борсовия бюллетин с обгърбването: от лица живущи вън от Варна: в провинцията 750 лева и в странство 900 лв. годишно (чл. 13 д.).

9. от такси за завеждане дела пред борсовия помирителен съд по 20 лв. на всеки вагон от стоката, съставляваща предмет на иските (чл. 13 е).

10. от такси за препис от решението на съда, ако страните поискат такъв, по 20 лева. (чл. 13 е).

11. от глоби за неявяване в общите събрания на борсовата корпорация по 30 лева на заседание (чл. 13 ж.).

12. от такси за ангажиране столове в поменденето на борсата по 500 лв. на стол годишно (чл. 13 ж.).

1. от такси за удостоверения за тегли и анализирани храни до 5 вагона включително по 50 лв., за повече вагони по 100 лева, а без удостоверение по 10 лева на вагон (чл. 13 ж.).

15. всеки помирител да получава възнаграждение от предварително събралата сума от осъдената стра-

на по 50 лева на вагон. За разрешение на принципиални въпроси всеки помирител да получава по 100 лева (чл. 114).

Събранието гласува и удобри горните стокови такси, след което пристъпи към гласуване бюджета на стоковата борса за 1923/1924 год. възлизаша на 2,255,104 лв. приход и толкова разход.

г. Ив. И. Червенков изказа съмнение, че при днешните низки цени на храните, предвидения куртаж не ще може да се събере. г. К. Гетков призна, че повдигнатия въпрос е действително важен и изказа мнение, да се намали процентно куртажа или възнаграждението на посредниците, но затова пак да бъде задължително продаването чрез борсата на всички вагони с храни и пр. (пункт 2 от стоковите такси), които пристигат в Варненското пристанище. Така процентно куртажа ще се намали но затова общата му сума ще се увеличи значително, понеже на борсата ще бъдат продадени в такъв случай много повече храни отколкото днес, при съществующия ред. г. г. Д-р И. Екимов, Н. Лафчиев, И. И. Червенков, Витали М. Коен, Попов и др. говориха по въпроса и изтъкнаха неудобството на педобно задължение, което се изостави. Събранието гласува и удобри бюджета на борсата за 1923/1924 год. на обща сума 2258104 лева приход и толкова разход.

След това, председателствующия г. К. Петков даде 10 минути отпих, след което събранието пристъпи към избор на 2 нови члена за Управителния съвет и два члена за проверителния съвет. Назначи се изборно бюро в състав: Д-р Златарев, Георги Димитров и Александър Тодоров. За членове на Управителния съвет се избраха: Иван Минев и Буко Ашер с подгласници: Хр. Капитанов и Ал. Бояджиев; за членове на Проверителния съвет се избраха: г. г. Д-р Д. Златарев и Добри Иванов с подгласник г. Ангел Бояджиев.

Към 6 часа след събд събранието се закри от председателствующия г. К. Петков.

В това редовно годишно събрание на стоковата борса взеха участие от страна на Варненската търговско-индустриална камара секретаря г. Димчър Влахов, делегата г. Д-р Иван Екимов и подсекретаря г. Кирил Добрев, който представляваше редакцията ни.

Рекламните дядки в „Икономически Известия“ постигат целта си.

ВЪТРЕШЕН ОТДЕЛ.

По избора на допълнителни членове за търговско-индустриални камари.

Министерството на търговията, промишлеността и труда, с окръжно от 4.IX т. г. до г. г. председателите на търг.-инд. камари, съобщава, че предвид предстоящите избори за допълнителни членове на търг.-индустриалните камари в началото на идущата година, трябва да се вземат още от сега всички необходими мерки, за да се изгответ в нужните срокове пълни и точни списъци според указанията, посочени в специално окръжно под № 5445.

Нованазначен член на камарата.

С заповед № 1715, Министерството на търговията, промишлеността и труда освобождава досегашния действителен член на Варненската търг.-инд. камара, Димитър Бандев, столар от Ески-Джумая, назначен въз основа на чл. 15 ал. 4 от закона за търг.-индустриалните камари с заповед № 749 от 9.V.1922 год., и вместо него се назначава Петър Халтжков, търговец в гр. Шумен.

Състояние на времето, посевите и пр. в Шуменски окръг.

Шуменската държавна земеделческа катедра, в бюлетина си от 3 септември 1923 год., съобщава следното за състоянието на времето, посевите, лозята и пр. през месец август т. г. в Шуменския окръг.

Време. Средно максималната температура на въздуха бе 25·1°C, най-висока на 2 число през месеца — 28·6°C, средно минималната бе 13·1°C при най-ниска на 23 число през месеца — 9·8°C. Общия валеж през месеца достигна 16·8 литри на кв. м.

Посеви. На всякдаде във района зимните посеви са вече прибрани, ежршитбата е на привършване. Реколтата поради сушата и частите градушки е намалена, обаче, качеството и количеството на зърното е по-добро. Средното производство на декар е 110 кгр. пшеница, 100 кгр. рж, 110 кгр. смес, 70 кгр. овес, просо зърно — 80 кгр., фураж 350 кгр. Пролетните посеви са в добро състояние. Подметка на стърнищата е направена в ограничен размер. Царевицата и цвеклото са в добро състояние.

Тютюните в целия район са в добро състояние, първа и втора ръжа са прибрани и изсушени, поради топлото време сушенето отива до съста сързо. Качеството в сравнение с миналогодишния е по-добро. На

някои места, както в селата Абоба, Памукчии и др. в ограничен размер се появява паразита „Синята китка“; взетите мерки на време можаха да ограничат разпространението ѝ в по-широк размер.

Лозя. Непострадалите от градушката са в добро състояние, а убитите в последствие са нападнати от части от пероноспора и бело гниене. Вземаха се на време мерки за спирането и ограничаването на появилите се криптогамични болести.

Градини. Ябълковите, крушовите и сливовите градини са в добро състояние. Реколтата се прибира, която е сравнително добра.

Босйани. Същото състояние, както през миналия месец.

Добитък. Здравословното му състояние добро, чувствува се нужда от по-добра паша.

Пчели. Състоянието им е добро, но втора реколта нема по причина засушаването.

Цени на земеделските произведения. Положението непроменено, както миналия месец.

Сбор от практически упътвания, рецепти, формули, таблици и пр. за техническите работници и фабрики и работилници.

Под горното заглавие е излязла от печат *Паметна книжка*, наредена от учителя-техник при Морското машинно училище, г-н Ив. В. Стоенчев. В книжката са изложени всички указания, необходими за всеки наш техник и технически работник; тя обхваща следните обекти: парни машини, колти, материали за намазване, трансмисионни валове, колела, ремъжи, обработване на металите, припои и др. състини, замазки, бои, лакове и пр.

Книгата е складирана у автора — Ив. В. Стоенчев, ул. Раковска № 27, Варна и се изпраща срещу 35 лева заплатени.

За неделната почивка на бръснарите във Варна.

По инициативата на Варненското професионално бръснарско сдружение във Варна, се състоя общо събрание в салона на Варненската търговско-индустриална камара, в което се реши бръснарниците в гр. Варна да бъдат затворени през целия неделен ден.

Занаятчийски отдел.

Варненското търговско-индустриално кабюро по занаятчийски кредит.

Вън от дадените до сега мнения от камарата ни по занаятчийски кредит, камарата е отправила и след-

ното изложение до М-вото на финансите, копие М-вото на търговията, промишлеността и труда:

„По повод отпуснатия вече 50 милионен кредит за подпомагане на занаятчийското производство, камарата ни счита за свой служебен дълг да изкаже пред почитаемото министерство и известни мисли с молба, те да се имат предвид при изготвяне правилника и наредденията по раздаване кредита.

Известно е, че занаятчийското производство има голема и належаща нужда от чувствителна материална подкрепа — от кредит. Създателното и организираното занаятчийство дава води упорита борба за извоюване на такжв; търг.-индустриалните камари, най-близките покровителки на занаятчийството, с редина резолюции на общите конференции на бюрата си, годишните събрания и решения на бюрата си, създействували тоже за навременното подпомагане на занаятчийското производство с ефтин, достатъчен и леснодостъпен кредит. Според решението на почитаемия Министерски съвет, в най-скоро време, след като бъде изгответ специалния за целта правилник, ще се тури начало на задоволяване, макар и в недостатъчен размер, на тая вънлиюща занаятчийска нужда.

Камарата, която има всичката възможност, чрез извършените до сега от нея анкети по разните занаяти в района си да проучи положението за занаятчите и занаятчийство, както и неговите съвръзания на кредит и значението му за производството, като изслуша и мнението на занаятчийския съвет при камарата по същия въпрос, дойде до убеждение, че вън от всички ония условия, при които ще става раздаването и ползването на занаятчите от кредит, чувствува се нужда и от известна просветна работа между това съсловие, масата от което има много смъжни разбириания по въпроса за кредита. Затова нему ще трябва да се разясни добре понятието за кредита, неговите форми, ролята му в търговията и производството и специално в занаятчийското, добрите му и лоши страни, манипулацията с него и пр. Горното най-добре може да се постигне, като се организират редица популярни беседи за занаятчите, в които най-подробно и ясно да бъдат разгледани тия въпроси. По тоя начин вероятността отпуснатия кредит да постигне целта си се увеличава.

„При подобно резултатно използване на тоя кредит, искаме да вярваме, че размера на последния, като крайно недостатъчен, непременно

ще бъде увеличен и следователно занаятчийското производство по чувствително подпомогнато.

„Независимо от горното, смеем да препоръчаме и още една, според нас, рационална мерка, която може да допринесла за по-ефикасно използване на кредита, а именно: раздаването на кредита да става по възможност по текуща сметка и особено там, където то ще става, чрез популярните или занаятчийски кооперативни банки и то поради мотивите, че занаятчията трябва да свикне да тегли от банката по текущата си сметка такива суми, каквито му са необходими в дадения момент и то за производителни цели и да внеса по вея наличните си свободни суми. Така, той ще се научи да практикува ползотворно кредит, без да тегли ненуждни за момента суми и без да държи у себе си изтъви, неизползвани каквито и да било такива. Свикне ли занаятчията по този начин да работи, банката ще играе за него ролята на каса, от която той ще взема при нужда и ще дава при наличност на пари, без всекакви утекчителни формалности. Освободен от тя тежка съвременна грижа, той ще поотдъхне и ще има всичкото необходимо време и спокойствие да се отдава едноцело на свого производство, да го направи все по-съвършено и по-конкурентоспособно.

„При това, считаме за необходимо да уведомим почитаемото Министерство, че камарата ни, ръководима от горните съображения, в сътрудничество с занаятчийските сдружения, популярните банки, клоновете на Б. н. банка и видни деятели по кредитното дело, организира за занаятчите в всички по-големи занаятчийски центрове на района си серия популярни беседи по кредитното дело.“

Завършен курс.

От 11 до 16 того ще се произведат изпитите в двумесечен курс по горни дамски и детски дрехи в гр. Дряново, ръководен от г-ца Лири Антонова под покровителството на Варнен. търг. индустритална камара. За делегат на камарата при производеждане на изпитите е назначен местния член на последната г. Пенчо Ахмаков.

ВЪЖДЕНИ ОТДЕЛ.

турция.

За чуждите параходи.

Цариградския вилае е получил от комисариата на вътрешността

един списък на парадоните дружества, чието парадо могат да обслужват турските пристанища:

Messageries Maritimes; Paquet; Fraisinet; Kedivial Mail; Ellerman; Lloyd Triestino; Servizi Maritimi; Società Italiana.

До евакуацията на Цариград от съюзниците могат да бъдат използвани и други парадо, без последните да имат право на каботаж между турските пристанища.

Намаление на железопътните тарифи.

От 21 август т. г. влиза в сила новата тарифа по железниците за жита и други хани, които се изпращат от Анадола за Цариград.

Тази тарифа е намалена с 25% от предишната за картофи, които се доставят от Ада-Базар и с 20 до 45% за други хани, които идат от вътрешността на Анадола.

Осъбени улеснения се предвиждат в тарифата за житарите, които изнасят от Анадола за Цариград.

Пристанищните работници в Цариград.

Задължават се всички парадони дружества, да стоварят и разговарват стоките си чрез работниците на „Турския синдикат“ на пристанищните работници. Този синдикат е една безпартийна организация под защитата и контролата на властта. Работник, незаписан в този синдикат, не може да работи на пристанището.

За килими и транзитни стоки.

Главната дирекция на митниците е решила да освободи търговците на килими от задължението да внасят митнически държави за килими внесени, но минаващи транзит през турските пристанища.

С това решение отменя се и задължението, според което търговците беха длъжни да депозират в митницата влогове за всички стоки, които пренасят транзит през Цариград. При все това, същото задължение остава в сила за стоки, които се пренасят с платнени или моторни кораби.

Това решение на дирекцията на митниците е посрещнато с големо задоволство от търговския свят, защото отменя една наредба, която ставаше причина да бездействуват значителни капитали.

Руски стоки в Цариград.

Турският финансов комисарият е разрешил внасянието на руски стоки в Турция. Ако, обаче, руското съветско правителство забрани вноса на турски стоки в Русия, Турция ще запрети за всички вноса на стоки от Русия.

СЪРБИЯ.

Реколтата на сливи.

Тазгодишната реколта на сливи е твърде добра. Тя се предвижда на

около 25,000 вагона, разбира се, ако климатическите условия продължават да бъдат тъй благоприятни, както до сега. Всички компетентни и заинтересовани кръгове намират, че тази годишната реколта на сливи ще бъде от превъзходно качество, обстоятелство, което ще им позволи да осигурят по външните пазари местото, което той плод е имал винаги на чуждите пазари. Сръбските експортёри се надяват да изнесат около 15,000 вагона сливи.

Консулски рапорти и кореспонденции.

ЦАРИГРАД.

Българската легация в Цариград, в седмичния си бюлетин от 3 септември т. г., съобщава следното за положението на цариградското тържище и за цените на храните, брашната и пр.

Положението на тържището.

Спадането в цените на зърнените хани се дължи на задържането на курса на лирата (турска) и спадането на цените на световното тържище, а спадането във цените на овнешкото — на пристиганията от Анадола.

Очаква се за напред засилване на транзитната търговия, тъй като турското правителство освободи търговците от задължението да депозират стойността на дължимото мито в случай, че стоката не бъде преизнесена. Това освобождава търговците от някои формалности и от нуждата да затварят пари и ги държат без лихва и оползотворение. От друга страна, обаче, хамалите и лодкарите създават всеки ден нови пречки с произволните такси, които установяват техните синдикати. Така напр. за напредът всеки пътник, който слизга за първи път от парадо, ще трябва да плати за лодка една цела турска лира.

Зърнени хани.

Пристигания: от България 734 тона, жито от Тракия 32 тона от от Анадола 30 тона и от Америка 2256 т. Всичко 3052 тона.

Цени на едро.

Жито. Българско, насипано, обезмитено, оката 13½ гроша.

Жито. Аржентинско, насипано, обезмитено, оката 13¼ гроша.

Жито. Манитоба, насипано, обезмитено, оката 14 гроша.

Ръж. Насипана, обезмитена, оката 9½ гроша.

Царевица. фоб, насипана, обезмитена, оката 7½ гроша.

Ечемик, фоб, насипан, обезмитен, оката 8½ гроша.

Браши и трици.

Пристигнаха само от Америка 83 тона.

Седмична консумация, приблизително 30,000 торби.

Съществуващ сток, приблизително 80,000 торби.

Цени.

Български нема продажби, поради липса на пристигания.

Американски Три звезди (Трек Стар) гроша 1140 торба 63½ кгр.

Американски Амазон гроша 720 торба 63½ кгр.

Марсилско, гроша 1000 торба 63½ кгр.

Австралийски Бест гроша 1200 торба 68 кгр.

Местни от жито Манитоба гроша 1070 торба 72 кгр.

Местни от българско жито гроша 1050 торба 72 кгр.

Трици. Едри обезмитени, оката 4½, гроша.

Трици. Дребни, обезмитени, оката 4½ гроша.

Варива.

Не се търсят още.

Млечни продукти.

Кашкавал. Балкански. I-о качество, транзит, сръбски, кгр. 90—92 гроша.

Кашкавал. Балкански, II-о качество, транзит, сръбски 84—85 гроша.

Кашкавал Румънски, стара стока, транзит 64 гроша.

Български кашкавал не пристига.

Бело сирене. Одринско, обезмитено, тенекията от 10½—11 турски лири.

Бело сирене. Българско, нема пристигания.

Масло пресовано. Кръве, екстра, обезмитено, оката 202—210 гроша.

Масло кашкавалджийско. Обезмитено, оката 120 гроша.

Жив добитък.

Овнешко, I o заклано и обезмитено, оката 90—95 гроша 13% скonto.

Овнешко II-o, заклано, обезмитено оката 75—80 гроша 13% скonto.

Говеждо I o, заклано и обезмитено, оката 70—72 гроша 13% скonto.

Говеждо II-o заклано и обезмитено, оката 60—62 гроша 13% скonto.

Биволско екстра заклано и обезмитено оката 55—60 гр. 13% скonto.

Кокошки, добра стока, едната 80 до 90 гроша.

Пилета, добра стока, едното 40 до 50 гроша.

Яйца стоте 280 гроша обезмитени.

Други стоки.

Джерски въглища. Сухи обезмитени оката 5—5½ гроша.

Тиквени семки. Обезмитени оката 23 гроша.

Движение на пароходите.**Пристигнали парадоходи:**

От миналата седмица:

Пар. „Леополис“ с: стъклария 2786 кгр., памучна манифактура 38291 кгр., гюон 80 кгр., обуща 156 кгр., пипер 567 кгр., машинария 626 кгр., стъклла за прозорци 12308 кгр., зебло 2058 кгр., захар 11360 кгр., кънчат 224 кгр., въжка 3084 кгр., памучна прежда 67412 кгр., макари 110 кгр., вата 1681 кгр., сламени плитки 1199 кгр., галантария 359 кгр., лимонова кислота 1249 кгр., дървено масло 5300 кгр.

Пар. „Фалкенберг“ с: сапун 1110 кгр., въжлена манифактура 469 кгр., кожи 46991 кгр., празни шишета 6467 кгр., фитили 1434 кгр., карбит 21164 кгр., мас 3197 кгр., тапи 530 кгр., пипер 2000 кгр., кабот 3150 кгр.

Пар. „Албания“ с: хартия за папироси 15386 кгр., памучна прежда 86896 кгр., въжлна 8540 кгр., боя 5862 кгр., фъстажи 1370 кгр., леблебии 5000 кгр., ориз 45000 кгр., талаи 011 кгр., 1444 кгр., машинария 839 кгр., книга 373 кгр., кйоселе 855 кгр., юта 15272 кгр. англ., кожи 2038 кгр., лимони 2000 кгр., валекс 2960 кгр., захарин 237 кгр., манифактура 3537 кгр., макарони 96 кгр.

5. IX. пар. „Бенециан“ под англ. зн.

Пар. „Елияна“ фр. зн. с: дървено масло 2070 кгр.

Пар. „София“

6. IX. пар. „Цар Фердинанд“ с: торби празни 2500 кгр., английска сол 825 кгр., памучна прежда 1557 кгр., манифактура памучна 1779 кгр., нахут 4500 кгр., въжлна 1860 кгр.

7. IX. пар. „Ганимедес“ под хол. зн. с: манифактура 3877 кгр., машинария 6350 кгр., трева 1278 кгр., гипс 500 кгр., химикалии 269 кгр., масла 29537 кгр., хартия 18671 кгр., тури 106 кгр., вулия 5119 кгр., солени кожи 7935 кгр., маслини 10,000 кгр.

8. IX. пар. „Далмация“ под итал. зн. с: цимент 300,000 кгр., торби 2500 кгр., пам. манифактура 703 кгр.

Пар. „Анри Фрейсине“ фр. зн.

Пар. „София“

9. IX. пар. „Елеон“ хол. зн.

Пар. „Кирил“.

Завинати парадоходи:

5. IX. пар. „Майд оф Андрос“.

Пар. „Бенециан“.

Пар. „Елияна“.

7. IX. пар. „София“.

Пар. „Галъв Парк“.

Пар. „Ганимедес“.

8. IX. пар. „Алкивиядес“.

10. IX. пар. „София“.

Пар. „Далмация“.

Пар. „Анри Фрейсине“.

Очакват се да пристигнат парадоходи:

Агенция „Братия Раделия.“

Пар. „Померн“ 22. IX.

Агенция „Дюрони & Раделия“.

Пар. „Жак Фрейсине“ 17. IX.

Агенция „Сервици Маритими“.

Пар. „Бормида“ 18. IX. от Марсилия и Италия.

Пар. „Копенхаген“ към края на месеца от Хамбург и Анверс.

Агенция „Лойд Триестино.“

Пар. „Грац“ 14. IX. с 150 тона манифактура и др. от Италия.

Агенция „М. Станев.“

Andalusian на 18. IX. отъ Ливерпуль и Свансеа ще отплата за Цариград, Ливерпуль.

Polo da 26. IX. отъ Лондонъ и Анверсъ ще отплата за Кюстенджа.

Bulgarian на 10. X. отъ Лондонъ и Анверсъ.

Информационен отдел.**Обзор на търговището.**

13 Септември 1923 г.

В общи черти положението през изтеклата седмица си остана не твърде променено спрямо онова в предидущата. По причина на колебанията на валутата, цените на известни артикули спаднаха.

Колониял. В този бранш промените не са значителни. Само некои артикули набелязаха промена в цените. Така захарта на пясък от 30 лв. м. с. спадна на 28·70 лв., тая на бучки от 33·50 лв. м. с. на 32·70 лв. Цените на някои други артикули са: кафе I — 68 лв., ориз пловдивски 21·50 лв., дженовски 18·50 лв., рангун 15 лв., чер пипер 52 лв., червен 35 лв., чай I 180 лв., маслини от 23—33 лв., масло дървено гъвайлийско 48 лв. срещу 54 лв. м. с., критско 47 лв. срещу м. с. 54 лв., митилийско 46 лв., м. с. 54 лв., „соя“ 41 лв., м. с. 42 лв., слънчогледово 36 лв., кокосово 48 лв., лимонова кислота 90—105 лв., сапун гъвайлийски 29 лв., марсилски 780 лв., м. с. 770 лв., парафин 18 лв., м. с. 22 лв., нишаджър на бучи 35 лв., м. с. 30 лв., стипча варели 8 лв., м. с. 9 лв., сода обикновена бикарбонат 10 лв., каустик 15 лв., сол камечна герман-

ска 3·30 лв., м. с. 3·10 лв., морска 3·70 лв., м. с. 4·30 лв., сардела 1700 лв., м. с. 1800 лв., фиде и макарони по 14·50 лв., м. с. 16 лв., лимонни каса 450 лв., м. с. 600 лв., стъклла белгийски 750 лв., м. с. 760 лв., чехословашки 680 лв., м. с. 700 лв., кънча 75 лв., калай английски 140 лв., м. с. 130 лв., книга за амбалаж 11—13 лв., м. с. 13—15 лв., съра 8 лв., м. с. също, синка за пране 25 лв., м. с. 35 лв., смола 11 лв., въжка 62 лв., рафия 15 лв.

Манифактура. В този бранш положението също е непроменено. Пристигната са достатъчни и според известията, с които се разполага, ще се увеличат в недалечно бъдеще, а и още по-нататък, стига само курсът на българския лев да не спадне.

Цените на почти всички видове манифактурни изделия останаха същи, освен на макарите, които са днес: 200 ярда 1059·25 лв. 400 ярда 1880·20 лв. 1000 ярда 3363·10 лв. Мечка № 1 — 2685·95 лв. Тире за чорапи марка „Пушка“ 216·60 лв. От българските платна има промена на цените на светлия оксфорд, който е днес 23·50 лв. м. с. 23 лв. тъкния 22·50 лв. м. с. 24 лв.

Железария. В този бранш положението е съвършено непроменено. Това се обяснява поради сезона, както и поради съвсем слабите пристигания от странство и недостатъчността на стока у търговците. Сделките са също слаби и редки. Цените запазиха същото си ниво.

Кожаро обущарски материали. И тук положението е както при железарията с тая само разлика, че може да се предполага една известна промена в недалечно бъдеще.

Горивни материали. Положението е непроменено.

Строителни материали също.

Сложногледово сеие 4 лева кгр.

Варненска стокова борса.

13 септември 1923 г.

Дейността на стоковата борса се оживява, макар постепенно и в не голем размер. Време е веч. Очаква се най-трескава дейност по ради сезона.

Сделките и цените през изтекла седмица могат да се видят от следното:

На 6.IX т. г. 5 вагона зимница продадени на 340, 350, 355 и 357·50 лв. стотях кгр. 2 вагона боб на 410—420 лв. стотех кгр.

На 10.IX 13 вагона зимница на цени 340—357·50 лв. 1 вагон боб — 415 лв.

11.IX. 1 вагон боб — 430 лв.

12.IX. 3 вагона зимница на 355—360 лв. Пристигната са все още недостатъчни.

„НАПРЕДЖК“

ПАРНА КЕРАМИЧНА ФАБРИКА

БР. Ц. ДУШКОВИ - СЕВЛИЕВО

БЯЛА ЧЕРКВА - ГАРА ПАВЛИКЕНИ.

За телегр.: **Бр. Душкови. Севлиево** телефон № 18. **Павликени** телефон № 2.

ПРОИЗВЕЖДА НАЙ-ЧИСТИ И ЗДРАВИ

Марсилски тип керамиди и капаци за същите.

===== ЦЕНИ КОНКУРЕНТНИ =====

Моторна Мелница - гара Павликени

за небетчийски и валсови брашна.

===== ОТДЕЛ ЖИТАРСТВО =====

3-164-5

БОНЮ К. ФУРНАДЖИЕВ

СТАРА ЗАГОРА

За телегр.: „Боню Фурнаджиев“.

Телефон № 116.

КОЖАРСКА ФАБРИКА

за изработване всички видове кожи:

ГЙОН, БЛАНК, ЮФТ и ДРУГИ.

4-157-5

„ЗВЕЗДА“

Парна Керамична Фабрика
МИТЮ КУЛЕВ & ЖЕКО М. КУЛЕВ - ГАРА КАСПИЧАН

За телеграми: Кулеви. — Телефон № 2, — Шумен телефон № 93, — Варна телефон № 182

ПРОИЗВЕЖДА С ГАРАНТИРАНА ТРАЙНОСТ:

Сжцински „Марсилски тип“ Керамиди — марка „Звезда“
— 13 във квадратен метр и капаци за тех;

Машинни и ржчни **тухли** разни размери;

Огнеупорни тухли за разни цели;

Местни (турски) **керамиди** несравними по своята трайност.

ЦЕНИ ВЖИ ОТ ВСЯКА КОНКУРЕНЦИЯ.

3-163-3

СИМЕОН СИМЕОНОВ - ВАРНА

За телегр. СИМЕОНОВ.

Телефон № 22.

КОМИСИОНА
ЕКСПЕДИЦИЯ
ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО

Отдел комисиона

зърнени храни и варила.

Дава бжрзи информации и прави най-големи улеснения на клиентите си.

КОМАНДИТНО Д-ВО. АНГЛО-АМЕРИКАНСКИ ТЪРГОВСКИ-МУЗЕЙ Ив. Куртев и С-ие – Ст.-Загора

За телеграми: „Англомер“

Телефон № 83

Мотори: газожени, дизелови, газови, бензинови и др.

Парни машини: стабилни и полустандартни.

Автомобили: най луксозни с по 4, 6 и 8 места.

Доставя най-бързо и при най-либерални условия от прочутите фабрики „РУСТОН & ХОРИЗБИ“, „АВЕРИК & Со“ и „РИЕГЕР“.

ГОТОВИ НА СКЛАД:

Парен локомобил: американски „Фаркар“ 25 В. Н. Р.

Мотори: бензинови и газови от 2, 3, 4, 5, 6 и 16 В. Н. Р.

Газови трактори: с по два и три плуга.

Даращи: с джрвени и железни станоци. **Вършачки.**

Всички видове: индустр. и земл. машини и маш. части.

Монтира и инсталира мелници, фабрики, мотори и др. 4—155—5

СЖИРАТЕЛНО Д-ВО „АСТРАЛ“ Ю. ДИМИТРОВ & НЕСТОР ИВАНОВ – СТАРА-ЗАГОРА

За телеграми: „АСТРАЛ“

Телефон № 180.

Клонове: В.-ТЪРНОВО и ГАБРОВО.

Всекога имат в депозит големи количества:

Газ „АСТРА“ двойно рафинирана, английска дистилация в каси и варели.

Бензин „ШЕЛ“, патент дистилат на английската къща ROYAL DUTCH & SHELL, която през световната война произведе най-доброкачествения аеропланен бензин.

МАСЛА машинни и цилиндрови с строго определени технически коефициенти, по които техниците най-правилно могат да се ориентират за нуждите на своята машина.

Специално ЦИЛИНДРОВО МАСЛО за прегрета водна пара.

МАСЛА: Лагерни, подови, клозетни, за плетачни и шевни машини, за вагонетки, бициклети и други. КАТРАН, ГРЕС, БЛАНК, ПАРАФИЧ и АНАДОЛСКА СМОЛА.

Всякакви колониални и турски стоки:

захар, сол, кафета, ориз, джрвени масла, маслини, салуни и други.

ПРОДАЖБА С ГАРАНЦИЯ.

ЦЕНИ КОНКУРЕНТИ.

ЮНИОН - СИНДИКАТ

Н. Г. т. в. Н. — ХАМБУРГ.

Представителство: ВАРНА.

ул. „Миладиновска“ № 16 и „Сите“ № 35. — Телеграфически адрес: „Униската“.

ПРИЕМА ПОРЖЧКИ:

на всекакъв вид стоки (колониал, железария, машинни, химикали, манифактура и пр.).

Големи улеснения при изплащането особно за КООПЕРАЦИИТЕ.

ПОСРЕДНИЧИ ЗА ИЗНОС:

на местни артикули и купува такива за собствена сметка.

ПОСТОЯНЕН СКЛАД:

на ХОЛАНДСКИ СЕЛДИ (херинги) въ варели по 27 кгр. нето и на други видове солени риби.

 НА ВСЕКО ЗАПИТВАНЕ СЕ ОТГОВАРЯ ВЕДНАГА.

168—1—1

ТОРБИ ЮТЕНИ

нови всякакви размери и тежини.

Рибарска тиря — прежде разни
нумера.

ЗЕБЛА 102 см.

много добро **85 см.** специално
качество, и за амба-
лаж на ТЮТЮНИ.

 ЦЕНИ ВИНАГИ НАЙ-ИЗНОСНИ.

РАФАЕЛ БАРУХ — ВАРНА

улица „ЦАРИБРОДСКА“ № 48.

За телеграми: **Барух.**

2-167-5

Телефон № 151.